

Danmarks Radio, den 4. november 1965.

I Rosenørnsallé er vi dybt rørt over, at „Kosmorama“ ofrer spalteplads på vore filmudsendelser, men samtidig såre bedrovede over den ensidige, kritiske behandling, vi bliver udsat for (jvf. sidste nummer af „Kosmorama“). Vi bestræber os for at lave aktuelle, filmpolyvende programmer for et bredt filminteresseret publikum i København og provinsen. Til den ende bliver alle væsentlige Danmarkspremierer hver uge kommenteret. Ud over den ugentlige anmeldelse har vi hver fjortende dag yderligere 25 minutter til rådighed. Disse 25 minutter bruger vi til at behandle produktionen i filmmæssigt interessante lande, og vi tegner billeder af instruktører og skuespillere, der er oppe i tiden. Af og til supplerer vi disse foredrag med små lydglimt fra film i de tilfælde, hvor lyden naturligt kan supplere det talte ord og således bringe lytteren nærmere emnet. Vi har endvidere bragt, og vil fortsat bringe, aktuelle interviews, og vi dækker de store festivaler ved allerede på disses afslutningsaftener at omtale de prisbelønnede film. Endelig kommenteres væsentlige nyheder inden for filmlitteraturen.

Den udvidede filmkronik har siden starten i februar i år blot været sendt 14 gange. Vi vil fortsat sende og søge den udbygget, idet vi dog stadig vil holde os for øje, at vi henvender os til det biografpublikum, der ikke går i biografen for blot at slå et par timer ihjel, men for at bivåne gode kunstneres præstationer på lærredet. Vi kan hjælpe dem i deres valg ved i vore udsendelser at være aktuelle og oplysende.

Behandlingen af filmstoffet i den udvidede filmkronik må aldrig stivne i sin form, og filmkronikken vil derfor være anderledes om to år. Hvordan så „Kosmorama“ ser ud til den tid, ja det kan vi blot gisne om i Rosenørnsallé.

Bent Evold
Programsekretær.

Før Ib Monty kritiserer radioens filmkronik, var det måske rimeligt, om han gjorde sig den uøjelighed at lytte til den. Efter kritikken at dømme kan han ikke have lyttet meget. Han efterlyser f. eks. interviews og har åbenbart ikke bemærket, at kronikken i sin korte levetid har bragt interviews med Palle Kjørulff-Schmidt, Theodor Christensen, Erik Hauerslev, Ole Roos og Camera-folkene. Han efterlyser mere aktuelt stof og burde måske i den anledning fortælle læserne, hvilken filmkronikudsendelse han ikke finder aktuel. Interview-

ene var aktuelle, boganmeldelserne er aktuelle, portrætter af aktuelle instruktører er aktuelle, og den linie i filmkronikken, som Monty ikke kan se, er måske netop at bringe aktuelt filmstof. Det turde vist være en noget mere positiv linie end Kosmoramas, hvis mest iøjnefaldende linie synes at være forarget kritik af ethvert filmjournalistisk initiativ, der ikke netop udgår fra Kosmoramas egen sluttede kreds.

Chr. Braad Thomsen,
journalist.

Når man som filminteresseret overværer Det Danske Filmmuseums forevisninger, forventer man ganske naturligt, at museets indledninger er skrevet af fagfolk, som har set de film, de skriver om.

I den senere tid har vi bemærket en række unøjagtigheder, som kunne tyde på, at dette ikke er tilfældet. Hvorledes kan man f. eks. i indledningen til „The Front Page“ skrive: „Milestone triumferer demonstrativt over mikrofonerne i et par sekvenser, hvor han lader kameraet køre 360° rundt om bordet...“, så demonstrativt, at han på det nærmeste understreger over for tilskueren, at mikrofonen er anbragt netop i midtpunktet af den cirkel, kameraet tegner med sin tur: i lampen over bordet.“ Det er en vildledende oplysning, da der simpelt hen ikke findes nogen lampe over bordet. Man får mistanke om, at Malmkjær ikke har set filmen. Det er ikke første gang, han er på glatis, i anmeldelsen af „The Asphalt Jungle“ bringer han et forkert citat af en af filmens nøglereplikker (på engelsk, naturligvis!).

Malmkjær er imidlertid ikke alene om at skrive ud i tågen. I indledningen til „Young Mr. Lincoln“ beskriver Stegelmann overgangen fra første til anden sekvens skrupforkert.

I indledningen til „Il Tempo si è Fermato“ formår Bodelsen ikke at give et korrekt handlingsreferat. Ydermere ser han teknisk fuldkommenhed (belysningen), hvor enhver med lidt erfaring tydeligt ser det modsatte. Malmkjær har ligeledes svært ved at erindre en ganske simpel handlingssang. I indledningen til „Foreign Correspondent“ skriver han, at kun Haverstock går op ad trappen uden paraply. Det er ikke rigtigt. Haverstock kommer ud på trappen fra hotellet, derfor har han ingen paraply.

Ovenstående kan synes at være petitesser, men når man tager i betragtning, at „Kosmorama“s medarbejdere hyppigt bygger hele analyser op på detaljer af lignende art, vil man forstå deres betydning. I øvrigt er de nævnte

fejl blot et udpluk af en større samling, og ønsker man i „Kosmorama“ at oprette en rubrik i smag med den, „Cahiers“ en overgang bragte under titlen „Les erreurs“, er vi leveringsdygtige. Da „Kosmorama“ jo ynder at drive klapjagt på tilsvarende forseelser hos andre, må vi umiddelbart tro, at tanken har interesse.

Hvorom alting er, ønsker man at introducere en film for et filminteresseret publikum, må man først selv have set den – og set den opmærksomt. Man må uafbrudt betragte lærredet og ikke lade sig distrahere, det er en af de få ting, vi helt og fuldt kan give Gilles Jacob ret i.

Med venlig hilsen,

Gorm og Ole Arne Sejersen.

Jeg er ikke i stand til på dette tidspunkt at imødegå Gorm og Ole Arne Sejersens angreb på min indledning til „Young Mr. Lincoln“, da jeg ikke har set filmen siden april i år og ikke har den tilstrækkelig present til at kunne erindre, på hvilket punkt min beskrivelse er „skrupforkert“ – så meget mindre, som jeg ikke er klar over, hvad der skjuler sig bag det noget usikre „overgangen fra første til anden sekvens“. Men d'herrer har sikkert nok ret, og det skal være mig en kær pligt med det første at gennemse filmen og finde frem til fejlen i min indledning. Gorm og Ole Arne Sejersen har, så vidt jeg kan forstå, opbygget en samling af fejl og misforståelser i „Kosmorama“s artikler, og jeg finder det meget rimeligt, om vi, der har begået disse fejl og misforståelser, bliver gjort bekendt med samlingen. Jeg formoder, at den er blevet til af rent pædagogiske grunde, og det er jo en god pædagogisk regel, at den, der har begået en fejl, bliver gjort opmærksom på fejlen for derigennem at kunne forbedre sig. Skulle samlingen mod forventning være opbygget af andre årsager, er man derimod lige ved at finde den lidt skadelig, i hvert fald for samlerne, der da kunne have anvendt tiden bedre. Ole Arne Sejersen kunne for eksempel have anvendt den til at følge en opfordring til at skrive i „Kosmorama“, som han for fem år siden gennem fælles bekendte modtog fra mig.

Jørgen Stegelmann.

En oplysning: Alle skribenter baserer deres indledninger på mindst ét gennemsyn af den samme kopi, som vises for medlemmerne, højst to uger før filmen vises i serierne.

PS. Anders Bodelsen har fået kopi af Gorm

og Ole Arne Sejersens brev og har svaret direkte.

I. M.

Kære Sejersen Bros.,

Vi går naturligvis let hen over bemærkningen om, at vi ikke skulle have set filmene. Den er for billig i al almindelighed – men, måske kan man sige, at den følger hovedlinien i resten af brevet: mangel på eftertanke. Når vi nu har overstået fornærmelserne, som stadig synes at skulle være hovedbestanddelen i enhver form for debat i Danmark, kan vi gå over til argumentationen. Vedr. mikrofonens placering i „The Front Page“: Det væsentlige for mig har været, at mikrofonen var placeret midt over bordet for at muliggøre den omtalte kamerabevægelse. Hvis De mener, at den var placeret under bordet, kan der måske komme en diskussion ud af det. Under en af køreturene kom der imidlertid en lampelignende genstand til syne – det kan have været mikrofonen, der smuttede med, men jeg foretrækker at tro, at den har været camoufleret som lampe for alle eventualiteters skyld. Det var en udbredt praksis på den tid. Ib Monty, som så filmen sammen med mig, gjorde ingen indsigelser mod denne observering. At De så ikke har set tingesten, tjaa, måske har billedet stået en anelse for højt på lærredet, da De så filmen.

I „Asfaltjungen“ er jeg igen „på glatis“, som De så ramtende udtrykker det. Jeg beklager. Vigtigere er det dog for mig at vide, om citatet er så forkert, at det har ført til en fejlagtig tolkning af den? Mener De det?

Endelig „Udenrigskorrespondenten“: I mit referat af handlingsgangen i samme indledning hedder det bl. a.: „Senere er Haverstock til stede, da Van Meer ankommer til et møde“. Det refererer til den kritiserede sekvens. Måske har jeg ellers svært ved at „erindre en ganske simpel handlingssang“, men De har i hvert fald det største mas med at læse indenad. Og igen: Hvad er det væsentlige i scenen; hvad er det, jeg vil fremhæve i Hitchcocks billede? Jeg tror i øvrigt, at jeg har misforstået en senere del af samme sekvens, og den udbydes hermed til en lidt mere velfunderet kritik.

Hvordan fordeler De egentlig arbejdet? Hvem af Dem følger med med fingeren i indledningen, og hvem får lov at se filmen? Prøv at læse indledningen i fred og ro, det giver det største udbytte, og måske kan vi komme frem til at diskutere fortolkninger og analyser i stedet for kommaføj.

Poul Malmkjær.